

5 สก๊อบแนวหน้า

**'คุยเรื่องเพศ' ลดโอกาสพลาด
ป้องกันภัยเสี่ยงเริ่มที่ครอบครัว**

'คุยเรื่องเพศ'ลดโอกาสพลาด ป้องกันภัยเสี่ยงเริ่มที่ครอบครัว

“แม่วัยรุ่น” หรือการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ในวัยที่ยังไม่มีความพร้อม เป็นปัญหาสำคัญของสังคมไทย ดังที่บทความ “โอกาสที่หายไปของ ‘แม่วัยรุ่น’ และสังคมไทย” โดยสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) รวบรวมข้อมูลไว้ตั้งแต่ปี 2535-2563 พบว่า ในปี 2563 แม่สัดส่วนจำนวนแม่วัยรุ่น (อายุ 15-19 ปี) จะลดลงมาอยู่ที่ 29.1 ต่อประชากรหญิงวัยเดียวกัน 1,000 คน จากสถิติสูงสุดในปี 2555 ซึ่งอยู่ที่ 53.1 : 1,000 แต่ก็ยังมากกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศพัฒนาแล้ว ซึ่งอยู่ที่ 12 : 1,000 และมากกว่าประเทศร่วมภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก ซึ่งอยู่ที่ 23 : 1,000

ทั้งนี้ ที่ผ่านมาผู้เกี่ยวข้องมิได้นิ่งนอนใจ มีความพยายามแก้ไขปัญหาลหลายประการ โดยเฉพาะการออกกฎหมาย พ.ร.บ.การป้องกันและแก้ไขปัญหาคกรตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559 เพื่อวางแนวทางและบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานต่างๆ ให้ชัดเจน ซึ่งหนึ่งในนั้นได้กล่าวถึง “การสอนเพศศึกษา” โดยเน้นบทบาทของสถานศึกษา นอกจากนั้น ยังมีความพยายามขยายความเข้าใจไปถึง “ครอบครัว” ให้พ่อแม่ผู้ปกครองสร้างบรรยากาศที่ทำให้บุตรหลานเปิดใจปรึกษาเรื่องเพศแบบตรงไปตรงมา ดึกว่ามารับรู้ภายหลังเมื่อเกิดปัญหาแล้ว

ในวงเสวนา “คุยเรื่องเพศ ลดโอกาสพลาด” เมื่อช่วงปลายเดือน ก.พ. 2566 อรพินท์ ตักดีเยี่ยม ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ

ด้านเด็ก กรมกิจการเด็กและเยาวชน ฉายภาพสถานการณ์เด็กและเยาวชนไทย อาทิ ร้อยละ 10.1 ของเด็กอยู่ในครัวเรือนที่มีฐานะต่ำกว่าเส้นความยากจน มีเด็กถูกกระทำความรุนแรงเฉลี่ย 52 คน/วัน เป็นต้น ขณะที่แม่วัยรุ่น แบ่งได้ 2 กลุ่ม สถิติปัจจุบันพบว่า อายุ 10-14 ปี อยู่ที่ 0.9 : 1,000 ขณะที่อายุ 15-19 ปี อยู่ที่ 24.4 : 1,000

“จริง ๆ ประเทศไทยมีการดำเนินงานในเรื่องนี้ค่อนข้างที่จะได้ผล อัตราลดลงจากเป้าที่เราตั้งไว้เดิม คือ 15-19 ปี ที่เหลือ 25 (ต่อ 1,000) เราตั้งไว้ที่ปี 2569 แต่ปัจจุบันเราถึงแล้ว และในคณะกรรมการก็ได้มีการปรับเป้าหมายลดลงไปอีก เนื่องจากแม้จะทำให้ถึงเป้าแต่ก็ยังเป็นสถานการณ์ที่ยังสูงอยู่ 10-14 ปี ในปี 2570 ปรับเป้าลงมาอยู่ที่ 0.5 ต่อ 1,000 แล้วก็ 15-19 ปี จะปรับลงมาอยู่ที่ 19 ต่อ 1,000 ประชากรในกลุ่มเดียวกัน” อรพินท์ กล่าว สกต โสภิตอาชาศักดิ์ อาจารย์คณะวิทยาการการเรียนรู้และ

แนวหน้า

Naew Na
Circulation: 900,000
Ad Rate: 1,600

Section: First Section/ความเห็น

วันที่: เสาร์ 11 มีนาคม 2566

ปีที่: 43

ฉบับที่: 15289

หน้า: 1 (ล่างซ้าย), 5

Col.Inch: 115.79 Ad Value: 185,264

PRValue (x3): 555,792

คลิป: สีสี่

หัวข้อข่าว: สก๊อปแนวหน้า: 'คุยเรื่องเพศ'ลดโอกาสพลาดบ่วงปัจจัยเสี่ยงเริ่มที่ครอบครัว

ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กล่าวว่า “ไม่มีคำว่าอายุน้อยเกินไปในการคุยเรื่องเพศ” เช่น ในวัยเด็กสอนเรื่องความแตกต่างของร่างกายระหว่างชาย-หญิง โตขึ้นมาถึงสอนเรื่องพื้นที่ส่วนตัวของร่างกายที่ไม่ควรให้คนอื่นมาจับต้อง ซึ่ง “การรอให้เด็กโตเป็นวัยรุ่นแล้วค่อยคุยเรื่องเพศอาจสายเกินไป” เห็นได้จากสถิติแม้วัยรุ่นที่พบการตั้งครรภ์ในเด็กหญิงอายุเพียง 10 ปี ดังนั้นการเตรียมความพร้อม ให้ความรู้ด้านร่างกาย ตลอดจนการป้องกันการตั้งครรภ์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ควรทำตั้งแต่เนิ่นๆ จะดีกว่า และการคุยเรื่องเพศนอกเหนือจากเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเพศสัมพันธ์แล้ว ยังรวมถึงอัตลักษณ์ทางเพศที่หลากหลายด้วย

“ผมเชื่อว่ามีพ่อแม่หลายคนที่ถูกอาจจะเป็น LGBT เป็น คิวต์ เกย์ เลสเบียน เป็นอะไรอย่างอื่นอีกมากมาย เราไม่รู้ว่ามันคืออะไร อยากรู้ว่าแต่ละคนทำอะไรเลย ตัวเองยังไม่รู้พอ หรือบางคนจากงานวิจัยที่ผมทำมา ด้วยความที่สังคมเรามันหล่อหลอมมาว่าเพศที่หลากหลายมันเป็นสิ่งผิดปกติหรือผิดธรรมชาติ ทำให้พ่อแม่เวลารู้ว่าลูกเป็น LGBT หลายครั้งจะมี Reaction (ปฏิกิริยา) แรกคือเสียใจ-ผิดหวัง ซึ่งความเสียใจ-ผิดหวัง เมื่อถูกสื่อสารออกไปถึงลูกว่าเราเสียใจ-ผิดหวัง มันสร้างผลกระทบต่อตัวลูกมาก ๆ

มีงานวิจัยหลายชิ้นที่ชี้ว่า การยอมรับของพ่อแม่ต่อเพศที่หลากหลาย ถ้าเกิดพ่อแม่ไม่ยอมรับมันส่งผลต่อสุขภาพจิตของลูกทั้งชีวิตได้เลย คือมันไม่ใช่ ณ ตอนนั้น แต่มันส่งผลต่อเขาไปในระยะยาวได้ แล้วมันส่งผลถึงความเสี่ยงในเรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ที่เพิ่มมากขึ้น คือเขาอาจจะด้วยความที่พ่อแม่ไม่ยอมรับเรื่องเพศในตัวของเขา การที่เขาจะมาคุยเรื่องเพศกับพ่อแม่ของเขา หรือแม้แต่เรื่อง Sexual Health (สุขภาพทางเพศ) ยิ่งหมดไป เพราะฉะนั้นจะมีชุดความรู้เกี่ยวกับเรื่องนี้น้อย และมี

ความเสี่ยงเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับเพศมากขึ้น” อาจารย์สก๊ต กล่าว

ชาห์ดีม แวยูโซ๊ะ เยาวชนจากกลุ่มลูกเหรียง กล่าวว่า “ในมุมมองของเยาวชน เมื่อจะคุยเรื่องเพศมักจะคุยกับคนที่รู้สึกไว้วางใจ” ดังนั้น จึงคุยกับเพื่อนมากกว่าพ่อแม่ ด้วยเหตุที่เพื่อนก็เป็นคนวัยเดียวกัน อีกทั้งพบเจอและพูดคุยปรึกษาเรื่องต่าง ๆ กันอยู่เป็นประจำ รวมถึงได้รับคำตอบที่ฟังแล้วสบายใจมากกว่าพ่อแม่ รวมถึงชีวิตของเยาวชนก็มักจะอยู่กับเพื่อนมากกว่าพ่อแม่ ไม่ว่าจะในโรงเรียนหรือในชุมชน แม้กระทั่งศูนย์ให้คำปรึกษาที่ตนเองทำงานอยู่ ซึ่งอยู่ในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส) เยาวชนที่เข้ามาก็เพราะได้รับคำแนะนำจากเพื่อน

โดยมีคำถามยอดนิยม เช่น มีเพศสัมพันธ์แล้วฝ่ายชายหลังน้ำอสุจิกายนอกแล้วฝ่ายหญิงจะตั้งครรภ์หรือไม่ แล้วฝ่ายหญิงควรทำอย่างไรต่อไป ต้องกินยาคุมหรือไม่ จะใช้ยาคุมแบบไหน ดีระหว่างยากินกับยาฉีด รวมถึงการมีเพศสัมพันธ์แล้วไม่ได้ใช้ถุงยางอนามัย จะต้องไปตรวจคัดกรองโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ที่ไหน เป็นต้น ซึ่งภารกิจของศูนย์คือการให้คำแนะนำเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัยและรับมือความเสี่ยงต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น

“ในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เรื่องเพศเป็นเรื่องละเอียดอ่อนมาก พอพูดเรื่องเพศแล้วมันบาป พูดไม่ได้นะ แล้วถ้าพูดไม่ได้จะพูดกับใคร เวลาเรามีปัญหาเรื่องอวัยวะในร่างกายที่มันเกิดการเปลี่ยนแปลงแล้วเราต้องไปปรึกษาใคร ผันเปี่ยงเกิดจากอะไร เมินสัมาแล้วต้องดูแลอย่างไร แล้วมันเป็นปัญหาที่คนในพื้นที่ที่พอพูดเรื่องนี้เขาไม่กล้า เขาอาย มันบาป มันเป็นเรื่องละเอียดอ่อนมาก เพราะฉะนั้นในฐานะที่เป็นตัวแทนเยาวชนก็อยากจะมาพูดเรื่องเพศให้คนในพื้นที่ที่ว่ามันไม่ใช่เรื่องบาปหรือละเอียดอ่อน แต่เป็นเรื่องของเราที่เราต้องดูแล” ชาห์ดีม กล่าว

ศิริพงษ์ เหล่าบุกุล พ่อเลี้ยงเดี่ยวที่มีลูกวัยกำลังง่าวัยวัยรุ่น เล่าว่า ปัจจุบันตนเองมีลูก 2 คน คนโตอายุ 11 ขวบ คนเล็กอายุย่างเข้า 8 ขวบ ซึ่งด้วยความที่อายุตนเองก็ยังไม่มากก็ไม่คิดมาก่อนว่าจะต้องมาคุยเรื่องเพศกับลูกเพราะเป็นเรื่องที่เพิ่งผ่านมาไม่นาน กระทั่งไปเห็นลูกกับใช้อินเตอร์เน็ตค้นหาข้อมูลเรื่องเพศ จึงเริ่มกังวลว่าข้อมูลที่ลูกค้นหาได้นั้นถูกต้องหรือไม่ แต่ที่ผ่านมามาตนเองก็ไม่เคยคุยเรื่องเพศกับครอบครัวมาก่อน จึงไม่รู้ว่าควรทำอย่างไร

แต่ด้วยความโชคดีที่ตนเองทำงานในองค์กรที่ให้ความรู้เรื่องเพศ ทำให้ได้ซึมซับความรู้และนำกลับไปทบทวน โดยเริ่มตั้งหลักจาก 1.ปรับทัศนคติ ได้ตั้งแต่ทำให้ตนเองคลายความรู้สึกตกใจกับพฤติกรรมของลูกเพราะนั่นเป็นเรื่องปกติเสียก่อน เพราะเมื่อตนเองเข้าใจว่าเป็นเรื่องปกติแล้ว ก้าวต่อไปก็คือการคิดว่า

จะหาทางคุยกับลูกอย่างไร 2.ดูบริบทตามช่วงอายุ วัยใดควรจะพูดคุยในเรื่องใด เช่น ดูว่าลูกอายุเท่านี้ มีความเปลี่ยนแปลงทางร่างกายหรือจิตใจอย่างไร และ 3.ดูสภาพแวดล้อมเพื่อหาวิธีการพูดคุยที่เหมาะสม

“เขาจะอึดอัดกับการที่คุยเรื่องส่วนตัวต่อหน้าคนอื่น เราก็จะหาสภาพแวดล้อมที่เราได้มีโอกาสคุยกัน 2 คน นั่นคือเวลาก่อนนอน เราก็จะเริ่มจากการเปิดใจเราก่อน ให้เขาได้รู้สึกความปลอดภัยคือเราจะเล่าเรื่องตัวเอง ตอนเด็ก ๆ เราอายุเท่าเขา เรามีเพื่อนผู้หญิงน่ารัก เราชอบแบบนี้ แล้วเราลองถามว่าเขามีก่อนผู้หญิงในกลุ่มที่น่ารักไหม แล้วเขาชอบหรือเปล่า เป็นอย่างไร เราก็เริ่มจากเรื่องง่าย ๆ เขาก็ชอบฟังเรื่องของเรา แรก ๆ มันก็เป็นเรื่องสนุกสนานเล่น ๆ โดนแกล้งก่อน แล้วเราก็ค่อย ๆ โยงเข้าเรื่องนี้เรื่อย ๆ

ทุกวันนี้เวลาที่เราได้เข้านอนพร้อมกัน ก็เป็นเรื่องปกติที่เราจะได้คุยเรื่องแบบนี้ เขาจะขอให้เราเล่า ทุกวันนี้ก็เลยรู้สึกว่าการเตรียมตัวเตรียมพร้อมกับเรื่องที่เราต้องรู้ สิ่งแรกคือตัวเราเองก่อน เราต้องรู้ว่าเรามีความคิดอย่างไร แล้วเราพร้อมที่จะให้พื้นที่กับเขาจริง ๆ หรือเปล่าในการพูดคุยเรื่องนี้ สิ่งที่สองคือตัวเขาเอง เราก็ต้องรู้ว่าลูกเรากำลังคิดหรือรู้สึกอะไรอยู่ สุดท้ายก็คือ

สภาพแวดล้อม” ศิริพงษ์ อธิบาย

ดิเรก ตาเดียว มุลินธิแพททูเฮลท์ กล่าวว่า อย่างแรกก็ต้องสร้างความเข้าใจก่อนว่า “เรื่องเพศเป็นเรื่องธรรมชาติ” อยู่กับคนเราตั้งแต่เกิดจนตาย จากนั้นฉายภาพให้เห็นความเปลี่ยนแปลงในช่วงวัยรุ่นซึ่งมีหลายอย่างมาก ขณะที่พฤติกรรมไม่พึงประสงค์ (เช่น การตั้งครรถ์โดยไม่พร้อม) ก็ไม่ได้เกิดกับทุกคน และสามารถป้องกันได้ ซึ่งภารกิจของมุลินธิฯ คือการฝึกพ่อแม่ให้มีทักษะ โดยเฉพาะ “การสื่อสารเชิงบวก” พร้อมๆ กับการเข้าใจวัยรุ่น

เพราะพ่อแม่เองก็เคยเป็นวัยรุ่นมาก่อน ให้ลองย้อนนึกถึงว่าตอนตนเองอายุเท่าลูก เวลานั้นเป็นแบบไหน ซึ่งก็ไม่ได้ต่างกัน แต่สิ่งที่แตกต่างคือสื่อ สังคม เทคโนโลยีต่างๆ ที่เข้ามา แต่ก็ยอมรับว่า การฝึกทักษะการสื่อสารเป็นเรื่องที่ทำได้ยาก เช่น เมื่อพ่อแม่มาด้วยอารมณ์โมโห รวมถึง “ปัญหาเศรษฐกิจยังเป็นตัวแปรรบกวนจิตใจที่จะเรียนรู้ของพ่อแม่” เพราะมองปากท้องเป็นเรื่องสำคัญกว่า

“ทุกคนอยู่กับสิ่งที่เป็นวิถีชีวิตมาตลอด ฉันทักแบบนี้นั้นพูดแบบนี้ จะมาให้ฉันทักคืนมันไม่ง่าย แต่เราก็จะพยายามชวนดูว่าทำอะไรให้สติมันกลับมา ดังนั้น ถ้ารู้ว่าตัวเองอารมณ์ร้อนอยู่มันต้องหาทางดับร้อนก่อน บางคนอาจจะต้องเดินไปไหนก่อน บางคนอาจจะหาคาแฟกินก่อน อู๋ๆ ลูกเดินมาถาม พ่อกำลังหงุดหงิดอยู่ มาถามอะไรตอนนี้ สติมันจึงสำคัญ” ดิเรก กล่าว

SCOOP@NAEWNA.COM

หน้าหลัก > ข่าวประชาสัมพันธ์ > ธรรมศาสตร์ รังสิต รวมพล 36 ปี แลกหน่อ ต่อยอด ยิ่งย...

ธรรมศาสตร์ รังสิต รวมพล 36 ปี แลกหน่อ ต่อยอด ยิ่งยืน

ข่าวประชาสัมพันธ์

11 มี.ค. 2566 - 10:37 น.

ธรรมศาสตร์ รังสิต รวมพล 36 ปี: แลกหน่อ ต่อยอด ยิ่งยืน สู่ 88
Sandbox : SDGs agenda 2030

ธรรมศาสตร์ รั้งสิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จับมือศิษย์เก่าธรรมศาสตร์ จัดงาน **“รวมพล 36 ปี ธรรมศาสตร์ รั้งสิต”** ฉลองการก่อตั้งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รั้งสิต ครบรอบ 36 ปี ณ อุทยานเรียนรู้ป่วยฯ 100 ปี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ รั้งสิต ตอกย้ำการเป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำของไทย พร้อมสืบสาน โดยเหล่าคณาจารย์ ศิษย์เก่า คนดังจากทุกวงการ ตบเท้าเข้าร่วมงานกัน คึกคัก ท่ามกลางกิจกรรมต่างๆ มากมาย อาทิ การเสวนา **“36 ปี ธรรมศาสตร์ รั้งสิต : แดกหน่อ ต่อยอด ยั่งยืน สู่ 88 Sandbox : SDGs agenda 2030”** กับเจตนารมณ์ของเหล่าผู้บริหาร และ ทิศทางการพัฒนาธรรมศาสตร์ ในโอกาสครบรอบ **‘36 ปี ธรรมศาสตร์ รั้งสิต’** พร้อมการเสวนา (Talk Session) หลากหลายเรื่องราวความรู้จากกรูฐูรุษชั้นนำซึ่งเป็นศิษย์เก่ามากมาย โดยเฉพาะ เกี่ยวกับเรื่องความยั่งยืนภายใต้แนวคิด **“Transforming World for Sustainable Development”** โดย **รศ.ดร.พิภพ อุดร** รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กับมุมมองการพัฒนาองค์กรให้สอดคล้องกับ SDGs จากภาคธุรกิจระดับประเทศ เช่น SCGP, OR, Thaibev และ บ้านปู เป็นต้น ที่เชิญชวนให้ทุกคนภายในงาน ร่วมรับฟังเจตนารมณ์ สะท้อน ภาพจำและทิศทางการพัฒนาธรรมศาสตร์ให้ก้าวหน้าต่อไป พร้อมเสวนาเรื่องอาชีพในฝัน เวที แสง สี เสียง **“ป่วย-ปรีดี คนดีที่ไม่หาประโยชน์ใส่ตน”** รวมถึงการแสดงดนตรี การออกร้านขาย ของ และ 88 Social Innovation Showcase โดย Startup ที่เติบโตมาจากโครงการ 88 Sandbox Ecosystem สตาร์ทอัพที่ปั้นธุรกิจของคนรุ่นใหม่ให้เติบโตอย่างยั่งยืน

าพณฯ ชวน หลีกภัย ประธานรัฐสภาและประธานสภาผู้แทนราษฎร กล่าวว่า จุดเริ่มต้น มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รั้งสิตเป็นเรื่องของคนรุ่นก่อน ต้องขอขอบคุณในความแน่วแน่ที่ ผลักดันให้เป็นจริงได้ ตลอด 36 ปีที่ผ่านมาได้เห็นการเติบโต พัฒนาการก้าวหน้าไปมาก ธรรมศาสตร์รั้งสิตพิสูจน์ให้เห็นว่า มหาวิทยาลัยไม่ได้เปลี่ยนสิ่งที่ยึดเหนี่ยวของมหาวิทยาลัย เรา ไม่ได้เปลี่ยนอุดมการณ์ หรือแนวคิดของมหาวิทยาลัย ในยุคที่มีมหาวิทยาลัยมากมาย มีนัก ศึกษาใหม่ๆ เยอะแยะ ธรรมศาสตร์ยังคงสร้างบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ ด้วยจิต

วิญญานธรรมศาสตร์ การมีอุดมการณ์เพื่อประชาชนและประชาธิปไตยมารับใช้สังคมอย่างต่อเนื่อง

ด้าน ศ.ดร.สุรพล นิติไกรพจน์ นายกสภามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กล่าวว่า ตลอด 36 ปีที่ผ่านมา เราพยายามสร้างธรรมศาสตร์ที่มีความหลากหลาย ให้ตอบโจทย์สังคมไทยในเรื่องที่จะไปเปลี่ยนแปลงสังคม ไปช่วยผลักดันให้สังคมดีขึ้น เราไม่ได้มีความเป็นสังคมศึกษาเท่านั้น แต่วันนี้เรามี วิศวกรรม มีวิทยาศาสตร์ มีหมอ มีพยาบาล มีทุกสาขาอาชีพ ที่พร้อมไปทำให้สังคมไทยดีขึ้น ตามศักยภาพที่พวกเรามี “36 ปีของธรรมศาสตร์ที่เริ่มต้นกัน เมื่อ 40-50 ปีก่อนหน้านั้น เป็น 36 ปีที่มีคุณค่า มีความหมายทั้งต่อมหาวิทยาลัยและต่อนักศึกษา ที่เขาได้เปิดกว้างและเห็นสังคมมากขึ้น แล้วก็ทำให้เราได้เห็นสังคมที่มันกว้างขวางหลากหลายขึ้นด้วย ผมคิดว่ามันไม่ใช่เรื่องการขยายตัวของมหาวิทยาลัยเพียงอย่างเดียว แต่เป็นเรื่องของการทำให้มหาวิทยาลัยสามารถตอบโจทย์เมื่อครั้งก่อตั้ง ที่มุ่งจะเป็นสถานที่สำหรับการเรียนรู้” ศ.ดร.สุรพล กล่าว

ขณะที่ รศ.เกศินี วิฑูรชาติ อธิการบดีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กล่าวว่า แนวคิดการจัดงาน “แตกหน่อ ต่อยอด ยั่งยืน” ว่าเป็นการเชื่อมต่อและเชื่อมโยงสายสัมพันธ์ รวมถึงการแลกเปลี่ยนแบ่งปันประสบการณ์ของศิษย์เก่าธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ผ่านพื้นที่กิจกรรมในหลากหลาย

หลายรูปแบบ พร้อมสอดแทรกกิจกรรมในเชิงพัฒนาด้านนวัตกรรม ธุรกิจ สุขภาพ และด้านอื่น ๆ ร่วมกันกับนักศึกษาปัจจุบัน

“ธรรมศาสตร์เป็นมหาวิทยาลัยที่รุ่นพี่ รุ่นน้อง กลับมาช่วยมหาวิทยาลัยเยอะมาก หลายกิจกรรมก่อเกิดการเรียนรู้ใหม่ๆ เกิด Startup ใหม่ๆ ที่ทำให้ธรรมศาสตร์ได้ต่อยอด การเรียนการสอนทำให้เด็กต้องคิดเองด้วย รู้จักค้นคว้าแสวงหา Role Model ต่างๆ เพื่อนำมาใช้พัฒนาสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืน บทบาทของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์นับจากนี้ จะยังคงเน้นเรื่องของมหาวิทยาลัยที่ไม่ใช่เฉพาะการเรียนการสอนการบรรยายในห้องเรียนหรือว่าในเวทีโลกเท่านั้น เราจึงคิดว่าสิ่งที่ควรจะต้องให้ความสำคัญคือบทบาทของตัวนักศึกษาเองที่ต้องพัฒนาเรียนรู้ด้วยตนเอง และพยายามที่จะช่วยเหลือประชาชนให้มีคุณภาพ เป็นที่พึ่งพาของประชาชนคนไทยทุกคน ซึ่งเป็นที่มาของการพัฒนาของมหาวิทยาลัยตลอดเวลาที่ผ่านมา”

รศ.ดร.พิภพ อุดร รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้เน้นย้ำถึงความสำคัญของการพัฒนาธรรมศาสตร์ไปสู่ความยั่งยืน โดยกล่าวว่า “ธรรมศาสตร์ในก้าวต่อไป จะไม่ได้เป็นเพียงแค่สถานศึกษาเท่านั้น แต่จะกลายเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ในทุกมิติ ในการสร้างสังคมที่มีคุณภาพและเกิดความยั่งยืน สิ่งสำคัญคือนักศึกษาธรรมศาสตร์ทุกคนได้เปิดใจในการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ สามารถสร้างสรรค์และพัฒนาองค์ความรู้ที่ช่วยเหลือผู้คนและสังคมได้เป็นอย่างดี เช่น โครงการ 88 Sandbox ที่เปรียบเสมือนบ้านในการบ่มเพาะเหล่าสตาร์ทอัพ โดยมีผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำจนสามารถต่อยอดธุรกิจไปสู่ความยั่งยืนได้” โดยมีตัวอย่างสตาร์ทอัพที่กำลังเติบโตและประสบความสำเร็จมาแล้ว ได้แก่ Dr.Asia หรือหมออาสา แพลตฟอร์มดูแลสุขภาพคนเบื้องต้น ‘Primary Care Platform’ ที่มุ่งหมายจะช่วยลดปริมาณผู้ป่วยให้กับโรงพยาบาล งบประมาณด้านสาธารณสุขและค่าใช้จ่ายในครัวเรือน และ One Charge แพลตฟอร์มเชื่อมต่อผู้ให้บริการสถานีชาร์จ และผู้ใช้รถยนต์ EV ให้สามารถเชื่อมโยงถึงกันได้ สะดวกมากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ ในงานรวมพล 36 ปี ธรรมศาสตร์รังสิต ยังได้รวบรวมศิษย์เก่ามาร่วมพูดคุยในเวที Career Connection เพื่อสร้างแรงบันดาลใจและเป็นต้นแบบในการก้าวไปสู่อาชีพที่นักศึกษาธรรมศาสตร์ใฝ่ฝัน โดยได้รับเกียรติจากศิษย์เก่าที่มีชื่อเสียงมากมาย ได้แก่ นายธีรัช ลิมปอารยะ อัยการจังหวัดประจำสำนักงานอัยการสูงสุด ศิษย์เก่าจากคณะนิติศาสตร์ รุ่น 2540 นายกิริติ กิจมานะวัฒน์ รองประธานกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ สายงานวิศวกรรมและการก่อสร้าง บริษัทท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) ศิษย์เก่าจากสถาบันเทคโนโลยีนานาชาติสิรินธร นายวิทัย รัตนากร ผู้อำนวยการธนาคารออมสิน ศิษย์เก่าคณะเศรษฐศาสตร์ รศ.ดร.ทวิตา กมลเวชช รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ศิษย์เก่าจากคณะรัฐศาสตร์ และนายอสิ ม้ามณี อธิบดีกรมยุโรป กระทรวงการต่างประเทศ ศิษย์เก่าจากคณะรัฐศาสตร์

ทั้งนี้ นายธีรัช บำรุงพนิชถาวร ศิษย์เก่ามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์รุ่น 2529 ซึ่งเป็นรุ่นแรกของการมาเรียนที่ศูนย์รังสิต และเป็นหนึ่งในผู้ดำเนินการจัดงานครั้งนี้ได้เล่าย้อนเมื่อครั้งมาเรียนที่ธรรมศาสตร์ศูนย์รังสิตว่า มาเรียนที่ศูนย์รังสิต ในปี พ.ศ.2529 ตอนนั้นที่นี้มีตึกเรียนเพียง 2 ตึก และเป็นปีแรกที่ธรรมศาสตร์เริ่มเปิดให้มีการเรียนการสอนคณะวิทยาศาสตร์ จากเดิมที่จะเน้นสอนในส่วนของสังคมศาสตร์เป็นหลัก

“การมาเรียนที่ศูนย์รังสิตนับเป็นความแปลกใหม่ เราเริ่มต้นกันแบบเงิบๆ บรรยากาศของที่นี่ในตอนนั้นต้องบอกว่าแทบไม่มีอะไรเลย โทรศัพท์สาธารณะทั้งมหาวิทยาลัยมีเพียง 3 เครื่อง พอเรียนเสร็จก็ต้องมาเข้าคิวรอโทรศัพท์กลับบ้าน เพราะตอนนั้นยังเด็กกันมากต้องห่างบ้าน ก็จำเป็นต้องโทรศัพท์รายงานตัวกับพ่อแม่ แต่จากวันนั้นถึงวันนี้ธรรมศาสตร์เปลี่ยนไปเยอะมาก การมาร่วมงานครั้งนี้ เพราะได้รับคำชวนจากรุ่นพี่ให้มาช่วยสร้างเน็ตเวิร์คกับน้องรุ่นปัจจุบัน ผมก็พยายามรวบรวมน้องๆ ปี 30 และ 31 สร้างโครงข่ายเพื่อจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ โดยเอารุ่นพี่ที่ประสบความสำเร็จมาพูดคุยซึ่งผมคิดว่าเป็นเรื่องดี เพราะการศึกษาเรียนรู้ในตำราอย่างเดียวไม่เพียงพอ สิ่งเหล่านี้ผมมองว่านี่คือการแตกหน่อ และต่อยอด อีกทั้งต้องชื่นชมศิษย์เก่าสัมพันธ์ ที่วางแนวทางเชื่อมต่อความสัมพันธ์รุ่นพี่รุ่นน้องอย่างยั่งยืน แรกๆ ก็คิดว่าจะเล็กๆ ปรากฏว่ากลายเป็นเน็ตเวิร์คที่ยิ่งใหญ่” นายวิรัช บำรุงพนิชถาวร กล่าวทิ้งท้าย

ข่าวแนะนำ

แม่ช็อก ลูกสาว วัย 13 หายออกจากบ้าน 3 วัน เดินตามหาทุกวัน สุดท้ายพบเสียชีวิต

ระทึก นักร้องหนุ่ม “พลุ๊ก วัชร” ซิ่งเก่งตกคลอง รอดตายหวุดหวิด เชื้อบาร์มี ก้าวเวส สุวรรณ วัดดัง

กรุงเทพธุรกิจ

หน้าแรก / นวัตกรรม

นวัตกรรม

เลิกจ้อปุ๋ยเคมี Vs ปุ๋ยชีวภาพคือคำตอบ เกษตรกรไทยยุคใหม่ | สุปัญญา จิตตพันธ์

By สุปัญญา จิตตพันธ์ | 11 มี.ค. 2566 เวลา 12:14 น. | © 640

เมื่อก๊าซธรรมชาติซึ่งเป็นวัตถุดิบในการผลิตปุ๋ยไนโตรเจนมีราคาสูงขึ้น ราคาปุ๋ยก็พุ่งสูงขึ้นราวติดจรวด ประกอบกับนโยบายการระงับและลดการส่งออกปุ๋ยของรัสเซียและจีน ยิ่งซ้ำเติมให้เกิดวิกฤติปุ๋ยแพงทั่วโลก

โดยราคาปุ๋ยเริ่มปรับตัวสูงขึ้นตั้งแต่กลางปี 2563 ต่อเนื่องจนปัจจุบันที่ราคาปุ๋ยเพิ่มขึ้นกว่าเท่าตัว ในขณะที่ประเทศไทยต้องนำเข้าปุ๋ยเคมีเป็นมูลค่าปีละกว่า 70,000 ล้านบาท

ในวิกฤติย่อมมีโอกาสเสมอ การที่ปุ๋ยเคมีราคาแพงได้เปิดโอกาสให้กับปุ๋ยชีวภาพ ซึ่งเป็นปุ๋ยที่ประกอบด้วยจุลินทรีย์ขนาดเล็กที่มีชีวิต ช่วยในการส่งเสริมการเจริญเติบโตของพืช กลายเป็นทางเลือกให้เกษตรกร

ประกอบกับกระแสของโลกที่ให้ความสำคัญกับความหลากหลายทางชีวภาพ และหันมาใส่ใจดูแลสุขภาพมากขึ้น ทำให้ “เกษตรกรอินทรีย์” ที่ทำการเกษตรด้วยวิถีธรรมชาติ ปฏิเสธปุ๋ยเคมีและสารเคมีอื่นๆ ได้รับความสนใจมากขึ้น ส่งผลให้ปุ๋ยชีวภาพเป็นที่ต้องการเพิ่มขึ้นด้วย

คาดการณ์กันว่าตลาดโลกของ**ปุ๋ยชีวภาพ**จะเติบโตและมีมูลค่าสูงถึง 4.5 พันล้านเหรียญดอลลาร์ในปี ค.ศ. 2026 ประกอบกับ **ประเทศไทย**หันมาให้ความสำคัญกับการทำเกษตรอินทรีย์และส่งออกสินค้าอินทรีย์เพิ่มมากขึ้น

โดยสำนักงาน**เศรษฐกิจการเกษตร** กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กำลังเร่งวางแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรอินทรีย์ พ.ศ. 2566-2570 และมุ่งหวังให้ประเทศไทยเป็นผู้นำอาเซียนเกษตรอินทรีย์ภายในปี พ.ศ. 2570

สะท้อนให้เห็นถึงแนวโน้มและทิศทางการตอบรับกระแสเกษตรอินทรีย์ทั้งระดับโลกและระดับประเทศ ประเทศไทยในฐานะที่มีความหลากหลายของสิ่งมีชีวิตสูง จึงมีโอกาสนำทรัพยากรทางชีวภาพนี้ไปพัฒนาต่อยอดเป็นผลิตภัณฑ์**ปุ๋ยชีวภาพ**เพื่อตอบสนองการขยายตัวของพื้นที่เกษตรอินทรีย์ได้

สิ่งมีชีวิตชนิดหนึ่งที่นิยมนำมาผลิตเป็นปุ๋ยชีวภาพคือ “**ไซยาโนแบคทีเรีย**” หรือเดิมเรียกว่า**สาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงิน** เนื่องจากแบคทีเรียนี้มีความสามารถในการ**ตรึงก๊าซไนโตรเจน**ซึ่งเป็นองค์ประกอบหลักในอากาศกว่าร้อยละ 70 และเปลี่ยนไนโตรเจนให้อยู่ในรูปที่พืชสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

ไซยาโนแบคทีเรียยังช่วยส่งเสริมและปรับปรุงคุณภาพดินอีกด้วย โดยแบคทีเรียชนิดนี้สามารถเจริญเติบโต สังเคราะห์แสง และเพิ่มออกซิเจนให้กับดิน เป็นการส่งเสริมกระบวนการเมแทบอลิซึม

ของจุลินทรีย์ชนิดอื่นๆ ในดินได้ อีกทั้งยังสามารถผลิตฮอร์โมนที่ช่วยส่งเสริมการเจริญเติบโตของพืชได้ด้วย

นอกจากนี้ **ไซยาโนแบคทีเรีย**สามารถสร้างสารเมือกทำให้ดินจับตัวเป็นก้อนและเก็บกักความชื้นได้ดี และเมื่อดินตายลงไซยาโนแบคทีเรียจะสลาย ทำให้เกิดการ**หมุนเวียนสารอาหาร**ในพื้นที่เกษตร

ดังนั้นไซยาโนแบคทีเรียไม่เพียงแต่มีหน้าที่เป็นปุ๋ยชีวภาพ ยังทำหน้าที่เป็นสารปรับปรุงดินอีกด้วย

ทีมนักวิจัยของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้คัดเลือกไซยาโนแบคทีเรียที่สามารถตรึงไนโตรเจนจากพื้นที่**เกษตรอินทรีย์** อำเภอสนามชัยเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา ได้ทั้งสิ้น 45 สายพันธุ์ จากทั้งหมดนี้มี 2 สายพันธุ์ที่มีศักยภาพในการพัฒนาไปเป็น**ปุ๋ยชีวภาพ**

โดยพบว่าการเติมไซยาโนแบคทีเรียทั้งสองสายพันธุ์นี้เป็นปุ๋ยชีวภาพช่วยส่งเสริมการเจริญของต้นกล้า ต้นข้าว และการใช้ปุ๋ยชีวภาพร่วมกับการใช้ปุ๋ยเคมีเพียงครึ่งส่วนช่วยเพิ่มผลผลิตของข้าวได้ ในขณะที่ช่วย**ลดต้นทุน**ในการผลิตลง

คณะนักวิจัยยังได้ใช้**เทคนิคคลื่นความถี่สูง**เพื่อชักนำให้เกิดการอยู่ร่วมกันของไซยาโนแบคทีเรียกับรากต้นกล้า และพบว่าต้นกล้าข้าวที่มีการชักนำให้มีไซยาโนแบคทีเรียที่ตรึงไนโตรเจนได้อยู่ด้วยมีการเจริญเติบโต

และให้ผลผลิตสูงกว่าต้นกล้าที่ไม่มีแบคทีเรียที่อยู่ร่วมด้วยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งกรรมวิธีการ
ชักนำให้อยู่ร่วมกันนี้ได้ผ่านการยื่นจดอนุสิทธิบัตรเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

อีกทั้งการเลี้ยงแบคทีเรียนี้ในระบบเพาะเลี้ยงแบบง่ายเพื่อใช้เป็นปุ๋ยชีวภาพนั้นก็สามารถทำได้ใน
ครัวเรือน ซึ่งผ่านการพัฒนาและจดสิทธิบัตรและอนุสิทธิบัตรในนามของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
แล้วด้วยเช่นกัน เกษตรกรที่สนใจสามารถสอบถามได้ที่สาขาวิชาเทคโนโลยีชีวภาพ คณะ
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ที่น่าสนใจกว่านั้น กระบวนการผลิตไฮยาโนแบคทีเรียเป็นปุ๋ยชีวภาพยังสามารถเก็บเป็นคาร์บอน
เครดิตไปลดค่าใช้จ่ายในตลาดคาร์บอน (Carbon market) ได้อีกด้วย โดยการเพาะเลี้ยงไฮยาโน
แบคทีเรียต้องใช้ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ไปในกระบวนการสังเคราะห์แสงเพื่อการเจริญเติบโต ซึ่ง
ถือเป็นการช่วยลดปริมาณก๊าซเรือนกระจกได้

และตัวแบคทีเรียยังสามารถเพาะเลี้ยงในน้ำทิ้งได้ ช่วยลดปริมาณสารอาหารในน้ำทิ้ง จึงเป็นการ
ช่วยบำบัดน้ำทิ้งได้อีกทางหนึ่ง ดังนั้นหากมีการขยายผลการใช้ปุ๋ยชีวภาพมากเท่าไรจะยิ่งช่วยสิ่ง
แวดล้อมได้มากขึ้นเท่านั้น

นอกจากจะไม่ต้องจ่ายปุ๋ยเคมี เกษตรกรไทยวันนี้มีปุ๋ยชีวภาพเป็นทางเลือกและยังจะมีส่วนช่วยส่ง
เสริมระบบเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และสร้างความยั่งยืนในระบบเศรษฐกิจสีเขียวได้
เป็นอย่างดีอีกด้วย

เสกสาหร่ายเป็นทองคำ เศรษฐกิจ BCG ตัวจริง | สุปญญา
จิตตพันธ์

🕒 31 ม.ค. 2566 | 9:11 👁 317

กรมการค้าภายในแจ้งราคาสินค้าสำคัญปรับลดลงแล้ว

🕒 10 มี.ค. 2566 | 16:07 👁 55

ครม. เคาะยกหนี้ 'อาเซียนโปแตชชัยภูมิ' วางเงื่อนไขเร่งผลิตแก้
ปัญหาปุ๋ยแพง

🕒 20 ก.พ. 2566 | 6:09

แท็กที่เกี่ยวข้อง

เกษตรกร

ปุ๋ยอินทรีย์

ปุ๋ย

ปุ๋ยเคมี

ปุ๋ยชีวภาพ

คอลัมน์สด

ปัญหาปุ๋ยแพง

ปุ๋ยแพง

แก้ปัญหปุ๋ยแพง

Now and Beyond

สุปญญา จิตตพันธ์

ไฮยาโนแบคทีเรีย